

РЕШЕНИЕ

№ 25873

гр. София, 30.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 50 състав, в
публично заседание на 01.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Бойкинова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разгледа дело номер **4693** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на „Витоша Фарма“ ЕООД, представлявано от управителя Б. С., срещу заповед за налагане на санкции № РД-2530-131/04.04.2025 г., издадена от управителя на Национална здравноосигурителна каса.

В жалбата се твърди, че заповедта за налагане на санкции е неправилна и незаконосъобразна. Сочи се, че в нарушение на процесуалните правила като адресат на заповедта е посочена аптеката, с ръководител магистър-фармацевт А. Б. К., вместо изпълнителя по договор № 228282/21.01.2025 г., сключен с НЗОК/РЗОК, който е дружеството „Витоша Фарма“ ЕООД. Сочи се, че съгласно чл. 39, ал. 3 от визирания договор заповедта за налагане на санкции следва да се връчи на лицето, представляващо изпълнителя, който в случая е дружеството, поради което и заповедта неправилно е била връчена на ръководителя на аптеката. Твърди се в жалбата, че обект на контрол съгласно Инstrukция № РД-16-10 от 01.03.2022 г. са всички търговци на дребно на лекарствени продукти и собственици на аптеки, като съгласно чл. 17, ал. 3 от Инstrukцията санкциите се налагат на притежателите на разрешението за търговия на дребно с лекарствени

продукти, а не на самия обект. Искането към съда е да се отмени заповедта като неправилна и незаконосъобразна. Претендират се разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят – „Витоша Фарма“ ЕООД, редовно уведомен, не се явява и не се представлява.

Ответникът - Управителят на Национална здравноосигурителна каса, представляван от юрк. Т., оспорва жалбата и моли заповедта да бъде потвърдена като правилна и законосъобразна. В писмени бележки по делото сочи, че според разпоредбата на чл. 222, ал. 1 ЗЛПХМ (обявена за противоконституционна с РКС № 5 от 2008 г. – ДВ, бр. 65 от 2008 г., изм. – ДВ, бр. 71 от 2008 г.1 в сила от 26.07.2008 г.) право да извършва търговия на дребно с лекарствени продукти има физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец по българското законодателство или по законодателството на държава членка, което е сключило трудов договор или договор за управление на аптеката с магистър-фармацевт, а в предвидените от закона случаи с помощник-фармацевт, като на територията на Република България може да открие не повече от 4 аптеки. Според ответника от така цитираната разпоредба може да се направи извод, че юридическото лице може да разкрие до 4 аптеки, поради което и при наличие на разкрити 4 аптеки, санкцията би следвало да бъде наложена на аптеката, извършила нарушението, а не на самото юридическо лице. Соци се, че в случай че заповедта за налагане на санкции бъде издадена на юридическото лице, без да бъде посочена аптеката, извършила нарушението, няма да може да бъде конкретизиран нито субекта, извършил нарушението, нито ще може да се квалифицира нарушението. Изтъква се, че в случая нарушението е извършено помощник-фармацевт, а не от ръководителя на аптеката. Счита за неоснователно възражението в жалбата, че съгласно чл. 17, ал. 3 от Инструкция № РД-16-10/01.03.2022 г. санкциите се налагат на притежателя на разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти, тъй като съгласно чл. 230, ал. 1, т. 3 от Инструкцията в Изпълнителната агенция по лекарства се води регистър на издадените разрешения за търговия на дребно с лекарствени продукти, който съдържа: „име, единен граждански номер на ръководителя на аптеката“ и „адрес на аптеката“, което води до извода, че налагането на санкцията на аптеката не е в разрез с изискванията инструкцията.

Софийска градска прокуратура не взема участие в производството.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

Видно от заповед № РД-25-64/31.01.2025 г. на управителя на НЗОК е наредено да бъде извършена

проверка на обект аптека „Субра Бояна 1“, с рег. № хх, ръководител на аптеката магистър-фармацевт А. Б. К., собственост на „Витоша Фарма“ ЕООД, представлявано от Б. В. С., във връзка с изпълнение на индивидуален договор № 228282/21.01.2025 г. за отпускане на лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение, заплащани напълно или частично от НЗОК/РЗОК.

В резултат на извършената проверка за периода 03.02.2025 г. – 07.02.2025 г., е съставен е констативен протокол № РД-25-64-1/05.02.2025 г., в който са обективирани резултатите от същата. Описано е, че в хода на проверката е установено, че единственото лице, работещо в аптеката, е помощник-фармацевт А. П., като е липсвал магистър фармацевт, а липсата на такъв в аптека при обявено работно време от 08:00 ч. до 22:00 ч. е нарушение на чл. 16, ал. 2 от индивидуалния договор № 228282/21.01.2025 г. Констатирано е също така, че обявеното работно време на аптеката не съответства на декларираното работно време при сключването на договора с НЗОК. Обявеното работно време на входа на аптеката е от 10:00 ч. до 19:00 ч. от понеделник до петък, а декларираното работно време при сключване на договора с НЗОК е от 08:00 ч. до 20:00 ч. от понеделник до петък и от 09:00 ч. до 20:00 ч. в събота и неделя. В тази връзка е посочено, че аптеката не е уведомила РЗОК за несъответствието на промяната на работното време, което се явява нарушение на чл. 18, ал. 1, т. 2.5 от индивидуалния договор и подлежи на санкция.

Към преписката е приложено обяснение от помощник фармацевт А. А. П..

Последвало е издаването на обжалваната заповед № РД-2536-131/04.04.2025 г. на управителя на НЗОК, с която на аптека „Субра Бояна 1“ са наложени санкции: 1. За нарушение на чл. 16, ал. 2 от индивидуалния договор от 2025 г. и съгласно чл. 49, ал. 1, т. 3, буква „а“ от същия в размер на 3000 лева; 2. За нарушение на чл. 18, ал. 1, т. 2.5 от индивидуалния договор от 2025 г. съгласно чл. 49, ал. 1, т. 8 от същия в размер на 120 лева.

Заповедта е връчена на А. Б. К. - магистър фармацевт на 15.04.2025 г.

Жалбата е процесуално допустима като подадена е в преклузивния срок за обжалване, срещу годин за оспорване административен акт и от надлежна страна, за която е налице правен интерес от търсената защита, независимо че не е адресат на заповедта. Дружеството е собственик на аптеката и страна по индивидуалния договор № 228282/21.01.2025 г., сключен с НЗОК, поради което и наложените санкции със заповедта биха засегнали неговите правата и законни интереси.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в кръга на правомощията му и

в предвидената от закона форма.

Съгласно чл. 72 ал. 9 ЗЗО, контролът по изпълнението на договорите за отпускане на лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, заплащани напълно или частично от НЗОК за домашно лечение на територията на страната, се извършва от длъжностни лица – служители на НЗОК, определени със заповед на управителя на НЗОК или от оправомощено от него длъжностно лице, и от длъжностни лица от РЗОК. Условиата и редът за осъществяване на контрола се определят с Инstrukция № РД-16-10/01.03.2022г., издадена от управителя на НЗОК. В чл. 17 ал. 3 от Инstrukцията е регламентирано, че санкциите за констатирани нарушения на договорите с НЗОК се налагат на притежателите на разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти, а съгласно чл. 222 ал. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ) право да извършва търговия на дребно с лекарствени продукти има физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец по българското законодателство или по законодателството на държава членка, което е сключило трудов договор или договор за управление на аптеката с магистър-фармацевт, а в предвидените от закона случаи с помощник-фармацевт. От анализа на визираните по-горе разпоредби следва извод, че санкциите се налагат на притежателя на разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти. В същия смисъл е и разпоредбата на чл. 39, ал. 3 от сключения между страните индивидуален договор, съгласно която заповедта за налагане на санкции се връчва на лицето, което представлява изпълнителя.

Съгласно чл. 219 ал. 1 ЗЛПХМ аптеката е здравно заведение, в което се извършват следните дейности: съхраняване, приготвяне, опаковане, контролиране, даване на консултации, отпускане по лекарско и без лекарско предписание на разрешени за употреба в Република България лекарствени продукти, на медицински изделия, на диетични храни за специални медицински цели и храни за кърмачета и преходни храни, както и хранителни добавки, козметични продукти, санитарно-хигиенни материали и биоциди от главна група 1 "Дезинфектанти", продуктови типове 1 и 2, и от главна група 3 "Контрол на вредители", продуктови типове 18 и 19, съгласно Приложение V от Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (ОВ, L 167/1 от 27 юни 2012 г.), а съгласно чл. 220 ЗЛПХМ горните дейности се извършват от магистър-фармацевт. Видно от горните разпоредби на ЗЛПХМ законодателят не е предвидил правноорганизационна форма на аптеката като здравно заведение, която да и придаде правосубектност, поради което и не може

същата да бъде субект на отговорност за нарушения на договора с НЗОК. Наред с това следва да се отбележи, че индивидуалният договор с НЗОК е сключен с дружеството „Витоша Фарма“ ЕООД, което по силата на договора и Инструкцията отговаря за нарушенията при осъществяване на дейността на аптеката. Нещо повече в разпоредбата на чл. 37, ал. 1 от договора е регламентирано, че констативният протокол от извършената проверка от длъжностните лица на НЗОК се връчва на изпълнителя, тоест на "Витоша Фарма" ЕООД, а в ал. 4 от същата разпоредба изрично е предвидено в протокола да се впише обекта на проверката - наименование и адрес на аптеката, представляващият лицето по чл. 222 ЗЛПХМ - собственик на аптеката, магистър-фармацевтът - ръководителят на аптеката, посочен в разрешението за търговия на дребно с лекарствени продукти в аптеката, и номер и датата на издаване на разрешението. Видно от представеният по делото протокол № РД-25-64-1/05.02.2025 г., в който са обективирани резултатите от проверката на аптеката, горните изисквания не са спазени, доколкото в него липсва посочване на представляващия лицето по чл. 222 ЗЛПХМ - собственик на аптеката. В този смисъл съдът намира за неоснователни аргументите на ответника, че аптеката следва да бъде адресат на заповедта, тъй като едно юридическо лице може да има до 4 аптеки, и по този начин няма да бъде конкретизиран нарушителя и квалификацията на нарушението. Безспорно в заповедта следва да бъде описана аптеката, която е обект на проверката, което обаче противно на възражението на ответника, не означава че санкцията следва да бъде наложена на аптеката. След като страна по индивидуалния договор с НЗОК, чието изпълнение е било предмет на проверката, е дружеството „Витоша Фарма“ ЕООД, адресат на заповедта за налагане на санкции е именно изпълнителя по договора, в качеството му на собственик на аптеката. Поради това с налагането на санкцията на ненадлежен субект административният орган е допуснал нарушение материалния закон, тъй като санкции не могат да бъдат прилагани по отношение на субект, за когото нормативен акт не предвижда това, а от друга страна същият не е и правосубектен.

С оглед на изложеното е налице отменителното основание по чл. 146, т. 4 от АПК по отношение на заповед № РД-2530-131/04.04.2025 г. на управителя на НЗОК, обуславящо нейната незаконосъобразност.

По изложените съображения заповедта следва да бъде отменена.

При този изход на спора основателно се явява искането на жалбоподателя за присъждане разноски.

Така мотивиран и на основание чл. 172 ал. 2 АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ заповед за налагане на санкции № РД-2530-131/04.04.2025 г., издадена от управителя на Национална здравноосигурителна каса.

ОСЪЖДА Национална здравноосигурителна каса да заплати на „Витоша Фарма“ ЕООД сумата в размер на 50 лева, представляваща разноски по делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: